

WWW.AKOEDU.IR

اولین و با کیفیت ترین

کلاسی های vip کنکور
آگادمی کنکور در ایران

جهت دریافت برنامه ی شخصی سازی شده یک هفته ای رایگان کلیک کنید و یا به شماره ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴ عدد ۱ را ارسال کنید.

۶۰ تست فنون ۲ - درس ۱۲ - کنایه

- ۱ در کدام بیت، آرایه‌ای نادرست به بیت نسبت داده شده است؟
- ۱) زلف او دام است و خالش دانه‌ی آن دام و من / بر امید دانه‌ای افتاده‌ام در دام دوست (استعاره، واژه‌آرایی)
 - ۲) هم‌چو ماهی بر آسمان نشاط / یا چو ماهی فتاده در شستی (: دام) (واژه‌آرایی، تشبیه)
 - ۳) غریب‌تر ز همه این‌که هرگز نت بود / ز غیر شعر شعار و به غیر شعر شعور (واج‌آرایی)
 - ۴) از دست رفته‌ایم و ز پا افتاده‌ایم / از مرد کار قصه‌ی این کارخانه پرس (کنایه، استعاره)
- ۲ اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «تشبیه - کنایه - مجاز - استعاره با ذکر مشبه» مرتب کنیم، کدام گزینه صحیح است؟
- الف) هر کاو نکند فهمی زین کلک خیال‌انگیز / نقشش به حرام از خود صورتگر چین باشد
 ب) چون که تو دست شفقت بر سر ما داشته‌ای / نیست عجب گر ز شرف بگذرد از چرخ، سرم
 ج) «حافظ» سخن بگوی که بر صفحه جهان / این نقش ماند از قلمت یادگار عمر
 د) اندر آن ساعت که بر پشت فلک بندند زین / با سلیمان چون برانم من که مورم مرکب است؟
- ۱) ج - ب - الف - د ۲) د - ب - ج - الف ۳) د - ج - ب - الف ۴) ج - ب - د - الف
- ۳ آرایه‌های «کنایه، تشبیه، مجاز» هر سه در کدام بیت آفریده شده است؟
- ۱) روز میدان گر تو را نقاش چین بیند به رزم / خیره گردد شیر بنگارد همی جای سوار
 - ۲) تیغ و جام و باز و تخت از تو بزرگی یافتند / روز رزم و روز بزم و روز صید و روز بار
 - ۳) چون پرند نیلگون بر روی پوشد مرغزار / پرنیان هفت رنگ اندر سر آرد کوهسار
 - ۴) باد گویی مشک سوده دارد اندر آستین / باغ گویی لعبتان ساده دارد در کنار
- ۴ آرایه‌های کدام بیت کامل و درست مشخص نشده است؟
- ۱) به شهرم یکی مهربان دوست بود / تو گفتی که با من به یک پوست بود (مجاز، کنایه)
 - ۲) او ز تو آهن همی خاید ز خشم / او همی جوید تو را با بیست چشم (جناس، کنایه)
 - ۳) بنده‌ای کاو پیر شد شادش کنند / پس خطش بدهند و آزادش کنند (مجاز، واج‌آرایی)
 - ۴) چه دور باشد ارت ذره‌ای نباشد مهر / که ماه چارده دایم ز مهر باشد دور (جناس همسان، واج‌آرایی)
- ۵ کدام گزینه با بیت «بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک/ بگفت آن‌گه که باشم خفته در خاک» قرابت مفهومی کم‌تری دارد؟
- ۱) مگر اجل برهاند مرا ز عشق، ار نه/ به زندگی نتوانم رها شدن ز شما
 - ۲) آتش عشق تو از سینه‌ی من ننشیند/ مگر آن رو که در خاک نشانی بدنم
 - ۳) آن‌ها ک تن به مهر سپارند و دل به عشق/ زین‌ها مگر به مرگ بود بازرستان
 - ۴) وصال دولت بیدار ترسمت ندهند/ که خفته ای تو در آغوش بخت خواب‌زده

۶ اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «نغمه‌ی حروف - تشبیه - کنایه - استعاره‌ی مکنیه» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- (الف) خدا را داد من بستان از او ای شحنه‌ی مجلس / که می با دیگری خورده است و با من سر گران دارد
 (ب) ز چشمت جان نشاید برد کز هر سو که می‌بینم / کمین از گوشه‌ای کرده است و تیر اندر کمان دارد
 (ج) چو عاشق می‌شدم گفتم که بردم گوهر مقصود / ندانستم که این دریا چه موج خون‌فشان دارد
 (د) ز سرو قد دل‌جویی مکن محروم چشمم را / بدین سرچشمه‌اش بنشان که خوش آبی روان دارد
- ۱) ج - د - ب - الف ۲) ج - الف - ب - د ۳) د - الف - ج - ب ۴) د - ج - الف - ب

۷ در کدام گزینه همه‌ی آرایه‌های «کنایه - جناس تام - جناس ناقص - واژه‌آرایی - استعاره با ذکر مشبّه» وجود دارد؟

- ۱) ز دست دیده دلم روز و شب به فریاد است / اگرچه من همه از دست دل به فریادم
 ۲) عنان باد نخواهم ز دست داد کنون / گسسته باد که در دست نیست جز بادم
 ۳) مگر که سر بدهم ورنه من ز سر نهنم / امید وصل در این ره چو پای بنهادم
 ۴) مگر به گوش تو فریاد من رساند باد / وگرنه گر تو تویی کی رسی به فریادم

۸ در بیت زیر کدام آرایه وجود ندارد؟

- «جور کشم بنده‌وار ور بکشد حاکم است / خیره‌کشی کار اوست بارکشی خوی من»
- ۱) کنایه ۲) جناس ۳) تشبیه ۴) واج‌آرایی

۹ در کدام بیت، آرایه‌ی «کنایه» به کار نرفته است؟

- ۱) ریزش باران چو ز حد برفزود / شد همه‌جا مایه‌ی طغیان رود
 ۲) چنین است رسم سرای درشت / گهی پشت بر زین و گه زین به پشت
 ۳) چو بشنید بیچاره بگریست زار / که ای خواجه دستم ز دامن بدار
 ۴) از مکافات عمل غافل مشو / گندم از گندم بروید جو ز جو

۱۰ در کدام گزینه، آرایه‌ی «کنایه» برجسته نیست؟

- ۱) دی با تو چنان شدم به یک خاست و نشست / کز من اثری نماند جز باد به دست
 ۲) دل را چو لاله از می گلگون شکفته‌دار / اکنون که لاله پرده برافکند و گل شکفت
 ۳) ترسم از بوی دل سوخته ناخوش گردد / می‌رسانی به وی ای باد صبا بوی مرا
 ۴) چه گویم مرا با غم تو خوش است / که جز غم ندارم ز تو یادگار

۱۱ مفاهیم «شیفتگی - بی‌بهرگی - تسلیم‌شدن - دقت‌نظر» به ترتیب مربوط به تعابیر کنایی در کدام ابیات زیر است؟

- (الف) حافظ از دولت عشق تو سلیمانی شد / یعنی از وصل تو اش نیست به جز باد به دست
 (ب) گردن به بند می‌نهم و سر به بندگی / خواهی ببخش و خواه بکش رای رای توست
 (پ) دل داده‌ام به دلبر و جانی خریدم / این تحفه بهر جان خراب آوریده‌ام
 (ت) دل گرچه در این بادیه بسیار شتافت / یک موی ندانست ولی موی شکافت
- ۱) الف - پ - ب - ت ۲) پ - ت - الف - ب ۳) پ - الف - ب - ت ۴) ب - الف - ت - پ

۱۲

- تعبیر کنایی مورد اشاره در کدام گزینه نادرست معنی شده است؟
- ۱) دل ربودی و قصد جان کردی / رسم و آیین تو ز بر دارم: شیفته و عاشق کردن
 - ۲) زین سان که زبان دراز کرده است امشب / می بینم سر به باد بر خواهد داد: خود را نابود کردن
 - ۳) اندیشه‌ی رزق، تنگ چشمی است / تا خرمن نه سپهر بر جاست: قناعت
 - ۴) بازم بخوان به لطف و به نازم ز در مران / هر چند گل نیاز ندارد به عندلیب: طرد کردن

۱۳

- در کدام بیت، کنایه یافت نمی‌شود؟
- ۱) مردان خدا پرده پندار دریدند / یعنی همه جا غیر خدا یار ندیدند
 - ۲) چه خلاف سر زد از ما که در سرای بستی / بر دشمنان نشستنی دل دوستان شکستی
 - ۳) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را / کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را
 - ۴) اندوه تو شد وارد کاشانه‌ام امشب / مهمان عزیز آمده در خانه‌ام امشب

۱۴

- در کدام بیت، هر سه آرایه «اشتقاق، جناس و کنایه»، وجود دارد؟
- ۱) همه بیند نه این صنع که من می بینم / همه خوانند نه این نقش که من می خوانم
 - ۲) سایه معشوق اگر افتاد بر عاشق چه شد / ما بدو محتاج بودیم او به ما مشتاق بود
 - ۳) گل خندان که نخندد چه کند / علم از مشک نبندد چه کند
 - ۴) ای دلیل دل گم گشته خدا را مددی / که غریب ار نبرد ره به دلالت برود

۱۵

- در کدام بیت هر سه آرایه «استعاره، واج آرایه و کنایه»، وجود دارد؟
- ۱) آدمی در عالم خاکی نمی‌آید به دست / عالمی دیگر بیاید ساخت و ز نو آدمی
 - ۲) هر کو نکاشت مهر و ز نیکی گلی نچید / در رهگذر باد ننگهان لاله بود
 - ۳) خیال روی کسی در سر است هر کس را / مرا خیال کسی کز خیال بیرون است
 - ۴) جان بی‌جمال جانان میل جهان ندارد / هر کس که این ندارد حقاً که آن ندارد

۱۶

- در بیت: «دلی را تا به دست آرند هر دم / سر زلفین خود را دام کردند» همه آرایه‌ها به استثنای آرایه وجود دارد.

۱) اشتقاق ۲) جناس ۳) کنایه ۴) تشبیه

۱۷

- در کدام بیت آرایه‌های تشبیه، کنایه و تضاد وجود دارد؟
- ۱) به طرف بوستان هر کس به یاد چشم می‌گوش / مدام از می نمی‌نوشد قدح بر کف چرا دارد؟
 - ۲) بر آنم که ابر گرینده از این پس پیش اشک من / حدیث چشم سیل افشان نراند گر حیا دارد
 - ۳) شبی با یار در خلوت مرا عیشی نهانی بود / که مجلس با وجود او بهشت جاودانی بود
 - ۴) دلی کز خرمن شادی نشد یک دانه‌اش حاصل / چنین در دام غم تا کی به بوی دانه بنشیند

۱۸

- در بیت زیر کدام آرایه یافت نمی‌شود؟
- دامن کشان شبی گذر افتاد بر منش / برخاستم چو گرد و نشستم به دامنش
- ۱) تضاد ۲) تشبیه ۳) جناس ناقص ۴) کنایه

۱۹

- در کدام بیت آرایه‌های تشبیه، مجاز و کنایه، وجود دارد؟
- (۱) من آزاده از خاک آزادگانم / گل صبر، می‌پرورد دامن من
 - (۲) جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من
 - (۳) کتون رود خلق است دریای جوشان / همه خوشه خشم شد خرمن من
 - (۴) من ایرانی‌ام آرمانی شهادت / تجلی هستی است، جان کندن من

۲۰

- آرایه‌های «استعاره، کنایه، مجاز و تشبیه» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
- (۱) مژه سیاهت از کرد به خون ما اشارت / ز فریب او بیندیش و غلط مکن نگارا
 - (۲) ندانم از چه سبب رنگ آشنایی نیست / سهی‌قدان سیه‌چشم ماه‌سیما را
 - (۳) ماه کنعانی من مسند مصر آن تو شد / وقت آن است که بدرود کنی زندان را
 - (۴) حافظ از دولت عشق تو سلیمانی شد / یعنی از وصل تو اش نیست به جز باد به دست

۲۱

- آرایه مقابل کدام بیت نادرست است؟
- (۱) اگر چه دوست به چیزی نمی‌خرد ما را / به عالمی نفروشیم موئی از سر دوست (مجاز)
 - (۲) دلم شکستی و رفتی خلاف شرط مودت / به احتیاط رو کن که آبگینه شکستی (استعاره)
 - (۳) هیچ شک نیست که روزی اثر خواهد کرد / تیر آهی که به وقت سحر انداخته‌ایم (تشبیه)
 - (۴) به تیغم گر کشد دستش نگیرم / و گر تیرم زند منت پذیرم (کنایه)

۲۲

- مفهوم کنایی کدام عبارت در مقابل آن نادرست است؟
- (۱) دست به جیب بودن = بخشنده و خیر بودن
 - (۲) دسته گل به آب دادن = فاش نمودن اسرار
 - (۳) بازار شکستن = بی‌رونق کردن
 - (۴) رخت کشیدن = کوچ کردن

۲۳

- مفهوم کنایی کدام عبارت در مقابل آن نادرست است؟
- (۱) اگر جوانان در مستی جوانی محالی کنند = اگر جوانان کار بیهوده کنند.
 - (۲) سطح بر شرف مرگ اندر حال خویش افتاده بود = سطح در حال جان کندن بود.
 - (۳) پس مملکت انوشیروان برسد = حکومت انوشیروان شروع می‌شود.
 - (۴) مملکت عجم نیز به دست او برود = مملکت پارس به دست او اداره می‌شود.

۲۴

- در همه‌ی ابیات کنایه و تشبیه وجود دارد، به جز:
- (۱) حافظ لب لعلش چو مرا جان عزیز است / عمری بود آن لحظه که جان را به لب آرم
 - (۲) مرا مگوی که سعدی طریق عشق رها کن / سخن چه فایده گفتن چو پند می‌ننوشم
 - (۳) فغان که ساغر زرین بی‌نیازی را / گرسنه چشمی ما کاسه‌گذاری کرد
 - (۴) افتاده را به چشم حقارت مبین که خاک / گر سرکشد، غبار دل آسمان شود

۲۵

- کدام دو بیت دارای کنایه هستند؟
- (الف) در عین ناامیدی گفتم امید من داد / نومید عشق او را امیدوار کردم
 - (ب) در عالم محبت دانی چه کار کردم / بعد از سپردن دل، جان را نثار کردم
 - (ج) از بس که جور دیدم زان ماهرو فروغی / آخر شکایتش را با شهریار کردم
 - (د) هر چند روزگارم از دست او سیه بود / هر شکوه‌ای که کردم از روزگار کردم
- (الف - ج) (الف - ب) (ب - د) (ج - د)

۲۶

مفهوم کدام کنایه‌ها درست است؟

- (الف) تیر به تاریکی انداختن: کار بیهوده کردن
 (ب) دم در کشیدن: از دنیا رفتن
 (ج) بر دل گرفتن: غمگین شدن
 (د) دندان تیز کردن: طمع کردن

(۱) ب - د (۲) ج - د (۳) الف - ب (۴) الف - ج

۲۷

در کدام بیت کنایه دیده می‌شود؟

- (۱) مگر خدا ز رقیبان تو را جدا بکند / عجب خیال خوشی کرده‌ام، خدا بکند
 (۲) التفاتی نیست خوبان را به حال عاشقان / تا مثال خویش در آینده پیدا کرده‌اند
 (۳) کدام زهره جبین بی‌نقاب گردیده است / که آتش از عرق شرم آب گردیده است
 (۴) جستیم راه می‌کده و خانقاه را / لیکن به سوی دوست نجستیم راه را

۲۸

کنایه و مفهوم آن در مقابل کدام مصرع درست است؟

- (۱) حلقه دام گرفتاری دهن وا کردن است: دهن وا کردن کنایه از حرف زدن
 (۲) ماهی لب بسته را قلاب نتواند گرفت: لب بسته کنایه از گرسنه
 (۳) به زیر تیغ فشرديم پای خود چندان: پا فشردن کنایه از تسلیم شدن
 (۴) می‌توان پوشید چشم از هر چه می‌آید به چشم: چشم پوشیدن کنایه از کور شدن

۲۹

در بیت زیر کنایه کدام است؟

«حلقه دام گرفتاری دهن وا کردن است / ماهی لب بسته را قلاب نتواند گرفت»

(۱) گرفتاری (۲) قلاب نتواند گرفت (۳) حلقه دام گرفتاری (۴) دهن وا کردن

۳۰

در همهی گزینه‌ها به مفهوم بیت «از مکافات عمل غافل مشو / گندم از گندم بروید جو ز جو» اشاره شده است، به‌جز

.....

- (۱) تو که با من تخم کین کاری همه / دور نبود کانچه کاری بدروی
 (۲) دلا نیکی کن و بد را میندیش / که نیکی آیدت پیوسته در پیش
 (۳) نکویی کن امسال چون ده تو راست / که سال دگر دیگری دهخداست
 (۴) مرا به کشتی باده درافکن ای ساقی / که گفته‌اند نکویی کن و در آب انداز

۳۱

در کدام گزینه آرایه‌ی کنایه یافت نمی‌شود؟

- (۱) بر باد داد خرمن عمر من و هنوز / ساکن نمی‌شود نفس عمرگاه من
 (۲) صائب کشید سر به گریبان نیستی / تسخیر کرد ممکت بی‌زوال را
 (۳) بگو بیا و بگردان عنان ز وادی ناز / که در رهت دل افتدوار بسیار است
 (۴) روز وصل دوستداران یاد باد / یاد باد آن روزگاران یاد باد

۳۲

- در کدام گزینه کنایه‌ای با مفهوم «همراه بودن» به کار رفته است؟
- ۱) در وادی محبت دانی چه کار کردم / اول به سر دویدم آخر ز پا فتادم
 - ۲) هست خاموشی به دانا هم‌عنان / هم‌ره عیسی بود در آسمان
 - ۳) دل درد و بلائی عشقش افزون خواهد / او دیده و دل همیشه در خون خواهد
 - ۴) از آثار عشقش نباشد عجب / اگر کافر دین مسلمان شود

۳۳

- در همه گزینه‌ها آرایه‌ی «کنایه» دیده می‌شود، به‌جز.....
- ۱) چون موج، بی‌قراری ما را کنار نیست / رحم است بر کسی که شود هم‌عنان ما
 - ۲) مراد از کیمیا تأثیر عشق است / که اکسیر وجود اکسیر عشق است
 - ۳) بیا که قصر امل سخت سست‌بنیاد است / بیار باده که بنیاد عمر بر بادست
 - ۴) نقش تند، عنان دادن عمر است از دست / باخبر باش که از دست عنان نگذاری

۳۴

- در بیت زیر چند تا کنایه به چشم می‌خورد؟
- به تیغم گر کشد دستش بگیرم / و گر تیرم زند منت پذیرم
غم گیتی گر از پایم در آورد / به‌جز ساغر که باشد دست‌گیرم
- ۱) پنج (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۵

- در کدام گزینه، کنایه بیشتری وجود دارد؟
- ۱) ای غنچه خندان چرا خون در دل ما می‌کنی / خاری به خود می‌بندی و ما را ز سر و می‌کنی
 - ۲) تا که خود بشناختند از راه چاه / چاه‌ها کنند مردم را به راه
 - ۳) در این سرای بی‌کسی کسی به در نمی‌زند / به دشت پرملال ما پرنده پر نمی‌زند
 - ۴) کسی کاو هوای فریدون کند / سر از بند ضحاک بیرون کند

۳۶

- در کدام یک از ابیات زیر کنایه وجود ندارد؟
- ۱) دیشب به سیل اشک ره خواب می‌زدم / نقشی به یاد خط تو بر آب می‌زدم
 - ۲) پیشانی عفو تو را پرچین نسازد جرم ما / آینه کی بر هم خورد از زشتی تمثال‌ها
 - ۳) بشکن دل بی‌نوای ما را ای عشق / کاین ساز شکسته‌اش خوش‌آهنگ‌تر است
 - ۴) پیداست از گلاب سرشکم که من چو گل / یک روز خنده کردم و عمری گریستم

۳۷

- در کدام گزینه اغراق و تشبیه به‌کار رفته است؟
- ۱) بیابانی آمدش ناگاه پیش / ز تابیدن مهر پهنش بیش
 - ۲) هر شبمی در این ره صد بحر آتشین است / دردا که این معما شرح و بیان ندارد
 - ۳) چه حاجت بود شمع افروختن در بزم او یارب / چو از عکس رخس عالم پر از مهتاب می‌دیدم
 - ۴) به شهر تو شیر و نهنگ و پلنگ / سوار اندر آیند هر سه به جنگ

۳۸

- همه‌ی آرایه‌ها به‌جز..... در بیت زیر به‌کار رفته است.
- «بیا که قصر امل سخت سست بنیاد است / بیار باده که بنیاده عمر بر باد است»
- ۱) تشبیه (۲) ایهام (۳) جناس (۴) کنایه

۳۹

- در کدام گزینه هم تشبیه و هم استعاره به کار رفته است؟
- (۱) حالی آن لعل آبدار گشاد / پیش آن ریگ آبدار نهاد
 - (۲) شربتی آب از آن زلال چو نوش / یا به همت ببخش یا بفروش
 - (۳) گفت مردم ز تشنگی دریاب / آتشم را بکش به لختی آب
 - (۴) در چراغ دو چشم او زد تیغ / نامدش کشتن چراغ دریغ

۴۰

- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های (اغراق، تشبیه، تضاد، جناس) کدام است؟
- (الف) چو سهراب را دید بر پشت زین / چنین گفت کای شاه ترکان چین
 - (ب) بدو روی بنمود و گفت ای دلیر / میان دلیران به کردار شیر
 - (ج) سپهد، عنان، اژدها را سپرد / به خشم از جهان روشنایی ببرد
 - (د) کنون لشکر و دژ به فرمان توست / نباید براین آشتی جنگ جست
- (۱) ج، ب، د، الف (۲) ب، ج، د، الف (۳) ج، الف، د، ب (۴) ب، د، ج، الف

۴۱

- در همه‌ی گزینه‌ها کنایه به کار رفته است به جز گزینه‌ی
- (۱) کمان به زه را به بازو فکند
 - (۲) که رهام را جام باده است جفت
 - (۳) سر هم نبرد اندر آرد به گرد
 - (۴) گزین کرد یک چوبه تیر خدنگ

۴۲

- در کدام گزینه کنایه وجود ندارد؟
- (۱) ریش بر می‌کند و می‌گفت ای دریغ / کافتاب نعمتم شد زیر میغ
 - (۲) روزک چندی سخن کوتاه کرد / مرد بقال از ندامت آه کرد
 - (۳) چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست
 - (۴) جولقی‌ای سر برهنه می‌گذشت / با سر بی‌مو پشت طاس و طشت

۴۳

- کدام عبارت فاقد کنایه است؟
- (۱) عالیه خانم می‌دید که پیرمرد چه پناهگاهی شده است برای خیل جوانان
 - (۲) مسلماً اگر درها را به رویش نبسته بودند، شاید وضع جور دیگری بود.
 - (۳) هر چه بر او تنگ گرفتند، کمر بند خود را تنگ‌تر بست.
 - (۴) شستم خبردار شد گفتم: سیمین! حال پیرمرد خوش نیست.

۴۴

- در همه‌ی بیت‌ها به جز گزینه‌ی کنایه وجود دارد.
- (۱) من آن فریب که در نرگس تو می‌بینم / بس آب روی که با خاک ره برآمیزد
 - (۲) دل هر که صید کردی نکشد سر از کمندت / نه دگر امید دارد که رها شود ز بندت
 - (۳) به تیغم گر کشد دستش نگیرم / وگر تیرم زند منت پذیرم
 - (۴) صورت نیافرید چو تو صورت آفرین / بر صورت آفرین و بر این صورت آفرین

۴۵

- در کدام بیت آرایه‌ی کنایه، تشبیه و استعاره به کار رفته است؟
- (۱) ایسن طراوت که گل روی تو را داده خدا / می‌تواند نفس سوخته را ریحان کرد
 - (۲) به خبر صلح کن از خلق که چون موج سراب / بیش‌تر اهل جهان دورنما می‌باشند
 - (۳) در چنین دریای بی‌زنهار، مردم چون حباب / بادبان کشتی خود دامن‌تر کرده‌اند
 - (۴) نعمتی چون سیر چشمی نیست بر خوان وجود / بی‌نیاز از بحر دارد آب این گوهر مرا

۴۶

در همهی ابیات به استثنای بیت کنایه و تشبیه وجود دارد.

از هواداران پا بر جای این آبیم ما	(۱) چون حباب از یكدلان بادهی نایم ما
کافی است سیه خانهی سودای تو ما را	(۲) گو سیل فنا گرد برآرد ز دو عالم
زنگ ظلمت نیست بر آینهی اقبال ما	(۳) ما ز خاطر آرزوی آب حیوان شسته‌ایم
کاین چرخ فرمایه ندارد ثمن ما	(۴) بی‌قیمتی ما ز گران مایگی ماست

۴۷

آرایه‌های کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) در قمار عشق او هرکس دل و جان باخت: تشبیه، تضمین
- (۲) هر مرغ فکر کز سر شاخ سخن بجست: جناس، حس آمیزی
- (۳) حکایت لب شیرین کلام فرهاد است: استعاره، تلمیح
- (۴) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی: تشبیه، کنایه

۴۸

مفهوم کنایی «با حلوا حلوا گفتن دهان شیرین نمی‌شود» از کدام بیت دریافت می‌شود؟

خانهی درویش را شمعی به از مهتاب نیست	(۱) گر جمال یار نبود با خیالش هم خوشم
حلوا به کسی ده که محبت نچشیده است	(۲) ما از تو به غیر از تو ننداریم تمنا
کی شنیدستی که گردد تشنه سیراب از سراب	(۳) جلوهی خورشید و ماهم از تو کی بخشد شکیب
کودکی کاو نکشد زحمت استاد و ادیب	(۴) خجالت عیب تن خویش و غم جهل کشد

۴۹

در کدام بیت آرایه‌های کنایه، مجاز و استعاره وجود دارد؟

سهل است اگر لاله نهد پای به کهسار	(۱) از خجالت آن چهره گل آواره شد از باغ
هم خورده ز لعل تو امل بادهی خروار	(۲) هم برده ز جعد تو صبا ناهه به خرمن
یک طایفه از چشم تو در خانهی خمّار	(۳) یک قوم ز ابروی تو در گوشه‌ی محراب
یک شهر جگر خسته‌ی آن نرگس بیمار	(۴) یک جمع پراکنده‌ی آن سنبل پیچان

۵۰

در کدام بیت، آرایه‌های تشبیه، مجاز و کنایه وجود دارد؟

بر کف من نه دمام صحبت ایام را	(۱) ساقیا دل شد پر از تیمار پر کن جام را
خام در ده پخته را و پخته در ده خام را	(۲) میرمجلس چون تو باشی با جماعت در نگر
ساقیا در ده شراب ارغوانی فام را	(۳) نه بهشت از ما تهی گردد، نه دوزخ پر شود
چون که جان در جام کردی تنگ در کش جام را	(۴) دام کن بر طرف بام از حلقه‌های زلف خویش

۵۱

آرایه‌های مقابل هم‌ایات به استثنای بیت تماماً درست است.

- (۱) چون آفتاب اگر سرما بگذرد ز چرخ
افتادگی برون نرود از سرشت ما
(کنایه، تشبیه)
- (۲) کامم از تلخی غم چون زهر گشت
بانگ نوش شادخواران یاد باد
(تشبیه، استعاره مکنیه)
- (۳) به سیر چشمی من نیست زیر چرخ کسی
گرفتن سر راه توام گدا کرده است
(استعاره مصرحه، مجاز)
- (۴) چون لب پیمانه می‌بوسد لب شمشیر را
هر که می‌سازد دهانی تلخ از جام حیات
(مجاز، تشخیص)

۵۲

در کدام بیت دو تشبیه و یک کنایه وجود دارد؟

- (۱) این چه رخسار است، گویا چهره‌پرداز بهار
آب و رنگ صد چمن را صرف یک گل کرده است
- (۲) محمل جان را به منزل بی‌قراری می‌برد
بادبان کشتی دل دست بالا کردن است
- (۳) خشم عالم سوز را کوتاه زبان کردن به حلم
آتش سوزنده را بر خود گلستان کردن است
- (۴) گریه‌ی تلخ است چون گل حاصلش از زندگی
عمر خود هر کس که صرف شادمانی کرده است

۵۳

آرایه‌های «ایهام، تشبیه، استعاره و کنایه» به ترتیب در کدام ابیات وجود دارد؟

- (الف) مهر تو تا نتابد یک جان ز جا نخیزد
گر خدمت نباشد یک دل کمر نبندد
- (ب) بلبل نگران گل پروانه اسیر شمع
حسن تو به هر روی شیدای دگر دارد
- (ج) گویند که عنقائیس در قاف جهان پنهان
قاف دل عشاق دگر دارد
- (د) بده ساقی می‌بی‌غش که چون از صاف سر خوش شد
به دل از عالم بالا معنای صاف می‌آید
- (۱) الف، ج، د (۲) ب، ج، د، الف (۳) ج، ب، د، الف (۴) د، الف، ب، ج

۵۴

در همه‌ی ابیات به‌جز بیت آرایه‌ی کنایه وجود دارد.

- (۱) در عشق تو بر دل رقم صبر کشیدن
چون خشت زدن بر زبر آب روان است
- (۲) غافلان خوشه‌چین از سر لیلی غافلند
این کرامت نیست جز مجنون خرمن سوز را
- (۳) هر خاک نهادی که خموش است در این بزم
چون کوزه‌ی لب بسته پر از باده‌ی ناب است
- (۴) یکی درخت گل‌اندر میان خانه‌ی ماست
که سروهای چمن پیش قامتش پستند

۵۵

مفهوم کنایی کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) آه سعیدی اثر کند در سنگ
نکنند در تو سنگدل اثری
- (۲) به یکی در درآید از گوشش
به دگر در برون کند هوشش
- (۳) گوش کر را سخن شناس که دید
دیده‌ی کاژ راست بین که شنید
- (۴) بیدل گمان مبر که نصیحت کند قبول
من گوش استماع ندارم لمن تقول

۵۶

مفهوم کنایی همی ابیات به جز بیت در مقابل آن درست نوشته شده است.

(۱) ای سید بارگاه کونین	نسبیهی شهر قاب قوسین
(۲) گفته در گوش جانس حاجب باز	کای شهنش سر از گلیم برآر
(۳) همه جنگ را گرد کردن عنان	ز بالا به دشمن نمودن نشان
(۴) طایر همتش از باد که در سر دارد	دانهی سنبله با کاه برابر گیرد
- (نسابه‌ی شهر قاب قوسین: کنایه از پیامبر (ص))
(سر از گلیم برآوردن: کنایه از ترک گوشه‌گیری کردن)
(عنان گرد کردن: کنایه از منصرف شدن از حمله)
(باد در سر داشتن: کنایه از غرور داشتن)

۵۷

مفهوم کنایی «ممکن شدن امر غیر ممکن» از کدام بیت دریافت می‌شود؟

(۱) به بوی مزدهی وصل تو تا سحر شب دوش	به راه بام نهادم چراغ روشن چشم
(۲) در چراغ دیده‌ی من آب روغن می‌شود	بخت چون باشد چراغ از آب روشن می‌شود
(۳) ز صد هزار پسر هم‌چو ماه مصر یکی	چنان شود که چراغ پدر کند روشن
(۴) صد هزاران سبزه پوش از غم بسوخت	تا که آدم را چراغی برفروخت

۵۸

در کدام گزینه، آرایه‌ی «کنایه» به کار نرفته است؟

(۱) زان دست شستم از خود تا دست من تو گیری	زان چون خیال گشتم تا در دلم گذاری
(۲) روزی که عکس روی او بر روی زرد من فتد	ماهی شوم رومی رخی گر زنگی نو برده‌ام
(۳) گمان مبر که گذارم ز دست دامن تو	اگرچه از دو جهان آستین برافشانم
(۴) من عاشق روی تو نگارم چه کنم؟	غم‌گین و ذلیل و شرمسارم چه کنم؟

۵۹

در همی ابیات به استثنای بیت کنایه وجود دارد.

(۱) با خسیسان دست در یک کاسه کردن سهل نیست	طعمه بیرون از دهان شیر کردن مشکل است
(۲) در آن زمین که نسیمی وزد ز طره‌ی دوست	چه جای دم زدن نافه‌های تاتار است
(۳) دیده دریا کنم و صبر به صحرا فکنم	واندرین کار دل خویش به دریا فکنم
(۴) لب‌ت تا در لطافت لاله‌ی سیراب راماند	دلم در بی‌فراری چشمه‌ی سیماب را ماند

۶۰

در همی مصراع‌ها آرایه‌ی کنایه به کار رفته است مگر گزینه‌ی

(۱) «فکر معقول بفرما گل بی‌خار کجاست»	(۲) «سرم به دنیی و عقبی فرو نمی‌آید»
(۳) «حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج»	(۴) «به تیغم گر گُشد دستش نگیرم»

۱) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هم‌چو ماهی، چو ماهی: تشبیه / ماهی (در مصراع اول) به معنی «ماه هستی» و در مصراع

دوم به معنی «یک ماهی» است؛ بنابراین، واژه‌آرایی در بیت وجود ندارد. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: دام: واژه‌آرایی / دام و دانه در مصراع دوم: استعاره

گزینه ۳: واج‌آرایی: تکرار واج «ش» / واژه‌آرایی: تکرار «شعر»

گزینه ۴: از دست رفتن و ز پا افتادن: کنایه / کارخانه: استعاره از جهان هستی

۲) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشبیه (بیت «ج»): صفحه‌ی جهان (اضافه‌ی تشبیه‌ی)

کنایه (بیت «ب»): دست شفقت بر سر کسی داشتن کنایه از او را مورد لطف خود قرار دادن/ گذشتن سر از چرخ

کنایه از رسیدن به کمال

مجاز (بیت «الف»): کلک مجاز از شعر

استعاره با ذکر مشبیه (بیت «د»): این که فلک، پشت داشته باشد.

۳) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «میدان» مجاز از «جنگ» است. «خیره گشتن» کنایه از شگفتی بسیار است. «سوار» به «شیر»

مانند شده است.

۴) گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱: «شهر» در معنای واقعی آمده است. در یک پوست بودن (مانند دو مغز بادام در یک پوسته) کنایه از صمیمیت بسیار است.

گزینه ۲: «آهن خاییدن» کنایه از حرص خوردن و عصبانیت بسیار است. «خشم - چشم» جناس اختلافی دارند.

گزینه ۳: «خط» مجاز از فرمان یا اجازه‌ی آزادی (برات) است. تکرار واج‌های د / و / ش / گوش‌نواز است.

گزینه ۴: «مهر» نخست در معنی مهربانی آمده و سپس خورشید. واج‌آرایی از تکرار / ر / ، / د / و ... پدید آمده است.

۵) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۴): بداقبالی

مفهوم مشترک بیت سؤال با سایر گزینه‌ها: وفاداری و عشق‌ورزی تا لحظه‌ی مرگ / جاودانگی عشق

۶) گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

نغمه‌ی حروف (بیت «د»): تکرار صامت‌های «م» و «ش» (۶ بار) تشبیه (بیت «ج»): گوهر مقصود

کنایه (بیت «الف»): سرگران داشتن کنایه از بی‌توجهی و برخورد سرد

استعاره‌ی مکنیه (بیت «ب»): این که از دست چشم نمی‌توان جان سالم به در برد و نیز کمین کردم چشم و تیر و

کمان داشتن آن

- ۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کنایه: عنان چیزی را از دست دادن کنایه از اختیار آن را از دست دادن/ باد در دست داشتن کنایه از بی‌بهره ماندن
جناس تام: باد (اؤل و سوم، هوا) و باد (دوم، فعل دعایی)
جناس ناقص: باد و داد
واژه‌آرایی: باد (جریان هوا)/ دست
استعاره با ذکر مشبّه: عنان باد (اضافه‌ی استعاری)
- ۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
تشبیه: بنده‌وار
کنایه: بارکشی خوی من
واج‌آرایی در ش - ک
جناس ندارد.
- ۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
۲) زین به پشت بودن: کنایه از فرمان‌بردار بودن/ پشت بر زین بودن: کنایه از قدرت داشتن
۳) دست به دامن کسی شدن: کنایه از یاری خواستن از کسی/ دست از دامن [بر] داشتن: کنایه از رها کردن
۴) گندم از گندم بروید، جو ز جو: کنایه از این‌که هر عملی عکس‌العملی در پی دارد.
- ۱۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) خاست و نشست کنایه از معاشرت/ باد به دست بودن کنایه از بی‌بهرگی
۲) دل را شکفته داشتن کنایه از شاداب بودن/ پرده برافکندن کنایه از آشکار شدن و جلوه‌گری
۳) سوخته بودن دل کنایه از عاشق بودن و رنج و آزار بسیار دیدن
- ۱۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
پ) دل دادن: کنایه از شیفتگی
الف) باد به دست بودن: کنایه از بی‌بهرگی
ب) گردن به بند نهادن و سر به بندگی نهادن: هر دو کنایه از تسلیم خواست مخاطب شدن
ت) موی شکافتن: کنایه از دقت نظر
- ۱۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تنگ‌چشمی: کنایه از بخل و طمع
- ۱۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
گزینه ۱) مردان خدا...: پرده دریدن: کنایه از فاش کردن
گزینه ۲) چه خلاف...: دل شکستن: کنایه از غمگین و ناامید کردن
گزینه ۳) کی رفته‌ای ز دل...: از دل رفتن: کنایه از فراموش شدن
- ۱۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
«خندان» و «نخندد»: آرایه اشتقاق / «علم از مشک بستن»: کنایه / «نخندد و نبندد»: جناس ناقص.
- ۱۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «کاشتن مهر» استعاره مکنیه و از «نیکی گل نچیدن» کنایه از بی‌بهرگی از نیکوکاری و تکرار واج‌های «ر - ز - ک - ا» واج‌آرایی است.

- ۱۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اشتقاق، هم‌ریشگی دو یا چند کلمه است مانند (طلوع و طالع و مطلع) که هر سه کلمه از ریشه «طلع» می‌باشند یعنی در هر سه کلمه هر سه واج (ط، ل، ع) وجود دارد («به دست آوردن دل» کنایه و «دم و دام» جناس است و «سر زلفین» به «دام» تشبیه شده است).
- ۱۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ۴، آرایه‌های تشبیه (خرمن شادی - دام غم) کنایه (به بوی دانه نشستن) تضاد (شادی، غم) وجود دارد.
- ۱۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دامن کشان: کنایه / چو گرد نشستم: تشبیه / برخاستم و نشستم: تضاد
- ۱۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲: تشبیه (تیغ ستم) مجاز (جام) کنایه (گردن زدن) وجود دارد.
- ۲۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
 (۱) خون: مجاز از کشتن
 (۲) ماه‌سیما: تشبیه دارد.
 (۳) ماه کنعانی: استعاره از جان پاک / مسند مصر: استعاره از عالم معنی / زندان: استعاره از قفس تن یا زندان دنیا
 (۴) باد به دست بودن: کنایه از چیزی در دست نداشتن یا همانند سلیمان باد را در اختیار داشتن
- ۲۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیت گزینه ۱ فاقد مجاز است. در گزینه ۲، آبگینه، استعاره از دل است. گزینه ۳، تیر آه، تشبیه بلیغ اضافی است. گزینه ۴: دستش نگیرم کنایه است یعنی مانع کار او نمی‌شوم.
- ۲۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم کنایی «دسته گل به آب دادن» یعنی اشتباه بزرگ کردن. سایر موارد درست است.
- ۲۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پس مملکت انوشیروان برسد: حکومت انوشیروان به پایان می‌رسد.
- ۲۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
 (۱) حافظ ... تشبیه: لب لعل / کنایه: جان به لب آوردن کنایه از من
 (۲) فغان ... تشبیه: ساغر زرین بی‌نیازی - کنایه: گرسنه چشمی کنایه از حرص
 (۳) افتاده ... تشبیه خاک مانند غبار دل آسمان می‌گردد. کنایه: سرکشد کنایه از عصیان کردن
- ۲۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
 (ب) دل سپردن کنایه از علاقمند شدن
 (د) روزگار کسی سیه بودن کنایه از بیچاره بودن
 در ابیات الف و ج کنایه وجود ندارد.
- ۲۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
 الف: به گمان کاری کردن ب: سکوت کردن ج: غمگین شدن د: طمع کردن
- ۲۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آب گردیدن: کنایه از شرمنده شدن
 در سایر ابیات کنایه وجود ندارد.
- ۲۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
 (۳) پا فشردن: کنایه از اصرار کردن
 (۲) لب بسته: کنایه از خاموش و ساکت
 (۴) چشم پوشیدن: کنایه از نادیده گرفتن
- ۲۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دهن واکردن کنایه از حرف زدن است.

- ۳۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۳: توصیه به غنیمت شمردن فرصت نیکی به دیگران / ناپایداری دنیا
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: نتیجه کردار آدمی به او می‌رسد
- ۳۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) بر باد دادن: کنایه از نابود کردن
(۲) سر به گریبان نیستی کشیدن: کنایه از نابود شدن
(۳) عنان گرداندن: کنایه از تغییر مسیر دادن و معادل کنایه سرپیچی کردن / در ره کسی بودن: کنایه از در محضر او یا در مسیر وصل او قرار داشتن
- ۳۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هم‌عنان بودن: کنایه از همراهی
- ۳۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) کنار نداشتن کنایه از بی‌پایان بودن / هم‌عنان بودن کنایه از همراهی
(۲) سست‌بنیاد بودن و بنیاد چیزی بر باد بودن هر دو کنایه از ناپایداری
(۳) عنان از دست دادن و عنان از دست گذاشتن کنایه از بی‌اختیاری
- ۳۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کنایه‌ها به ترتیب:
(۱) دستش نگیرم: مانعش نمی‌شوم.
(۲) منت پذیرم: قبول می‌کنم
(۳) از پایم درآورد: شکستم داد.
(۴) دست گیرم: کمک کننده‌ام باشد (یاری دهنده‌ام باشد)
- ۳۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
۱: خون در دل کردن: کنایه از ناراحت کردن / خار به خود بستن: کنایه از مشکل ایجاد کردن / ز سر و گردن: کنایه از دور کردن کسی
۲: راه را از چاه شناختن: کنایه از قدرت تشخیص خوب از بد / برای کسی چاه کندن: کنایه از به کسی ضرر زدن
۳: کسی به در نمی‌زند: کنایه از بی‌کسی / پرنده پر نمی‌زند: کنایه از تنهایی
۴: هوای کسی کردن: کنایه از طرفداری / سر از بند بیرون کردن: کنایه از نافرمانی
- ۳۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کنایات به ترتیب:
(۱) ره خواب زدن: کنایه از نخوابیدن / نقش بر آب زدن: کنایه از کار بیهوده
(۲) پیشانی را پرچین ساختن: کنایه از ناراحت شدن
(۳) دل شکستن: کنایه از آزردن و ناراحت کردن
- ۳۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اغراق: کل مصراع اول / تشبیه: مانند کردن شب‌نم به دریای آتشین
- ۳۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشبیه: قصر امل (= آرزو) / جناس: باد و باده / کنایه: بر باد بودن: فناپذیر بودن
- ۳۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۱: تشبیه: - / استعاره: ریک آبدار یعنی خیر
گزینه‌ی ۲: تشبیه: آب زلال به نوش / استعاره: -
گزینه‌ی ۳: تشبیه: - / استعاره: آتش یعنی تشنگی
گزینه‌ی ۴: تشبیه: چراغ دو چشم / استعاره: چراغ در مصراع دوم یعنی چشم
- ۴۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اغراق: در مصراع دوم بیت «ج» / تشبیه: در بیت «ب» مانند کردن پهلوان میدان به شیر - تضاد: در بیت «د» آشتی و جنگ - جناس: در بیت «الف» زین و چین دارای جناس ناقص‌اند.

- ۴۱) گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
در گزینه‌ی ۱: «کمان به زه» کنایه از کمان آماده
در گزینه‌ی ۲: «جفت بودن جام باده با کسی» کنایه از شراب‌خوار بودن
در گزینه‌ی ۳: «سر به گرد آوردن» کنایه از شکست دادن
- ۴۲) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱: زیر ابر رفتن آفتاب، در گزینه‌ی ۲: کوتاه کردن سخن، در گزینه‌ی ۳: دست به دست کسی دادن، همگی کنایه‌اند.
- ۴۳) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کنایه‌ها در گزینه‌ی ۲: در را به روی کسی بستن، در گزینه‌ی ۳: تنگ گرفتن و کمر بند را بستن، در گزینه‌ی ۴: شستم خبردار شد، همگی عبارت‌هایی هستند که معنی کنایی دارند.
- ۴۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کنایه‌ها در سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: آب رو با خاک ره آمیختن ← کنایه از بی‌اعتبار شدن
گزینه ۲: سر از کمند کشیدن ← نافرمانی و سرپیچی کردن
گزینه ۳: دست کسی را گرفتن ← مانع شدن
- ۴۵) گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۴، آرایه‌های: کنایه، تشبیه و استعاره وجود دارد.
سیر چشمی: کنایه از قانع بودن و عدم وابستگی - خوان وجود: تشبیه بلیغ اضافی، گوهر، استعاره از قناعت
- ۴۶) گزینه‌ی ۴ پاسخ درست است. در بیت گزینه‌ی ۴ آرایه‌های تشبیه و کنایه وجود ندارد. در سایر ابیات آرایه‌های مذکور وجود دارد. گزینه‌ی ۱: تشبیه: ما چون حباب هستیم. کنایه: پابرجا بودن (استواری)، گزینه‌ی ۲: تشبیه: سیل فنا، کنایه: گرد از دو عالم برآوردن (نابودی)، گزینه‌ی ۳: تشبیه: - آینه‌ی اقبال، کنایه: از خاطر شستن (فراموش کردن)
- ۴۷) گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
گزینه‌ی (۱): قمار عشق: تشبیه / دل و جان باختن: کنایه
گزینه‌ی (۲): مرغ فکر / شاخ سخن: تشبیه / کل مصرع: کنایه
گزینه‌ی (۳): شیرین و فرهاد: تلمیح، استعاره ندارد.
گزینه‌ی (۴): مس وجود: تشبیه / دست شستن: کنایه
- ۴۸) گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. با حلوا حلوا گفتن دهان شیرین نمی‌شود، مصداق سیراب شدن تشنه از سراب است.
- ۴۹) گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. کنایه: جگر خسته بودن، کنایه از آزرده‌گی و پریشان حالی
مجاز: شهر، مجاز از مردم به علاقه‌ی محلیه
استعاره: نرگس، استعاره‌ی مصرحه از چشم معشوق به قرینه‌ی «بیمار»
- ۵۰) گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
تشبیه: حلقه‌های زلف: تشبیه بلیغ اضافی - زلف حلقه‌وار را چون دام کن
مجاز: جام، مجاز از شراب به علاقه‌ی محلیه (شراب را سرکش)
کنایه: در کشیدن، کنایه از نوشیدن

- ۵۱) گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. آرایه‌های مقابل ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ تماماً درست است.
گزینه‌ی ۱: تشبیه: سرما چون آفتاب... کنایه: سر از چرخ گذاشتن کنایه از بزرگی و اعتبار - درست است.
گزینه‌ی ۲: تشبیه: کامم مثل زهر تلخ شد. استعاره‌ی مکنیه: تلخی غم (غم مانند چیزی است که تلخ باشد) درست است.
- گزینه‌ی ۴: مجاز: جام (به علاقه‌ی محلیه) تشخیص: لب پیمانه، لب شمشیر، درست است.
گزینه‌ی ۳: استعاره مصرحه: چرخ استعاره از آسمان و فلک، بیت فاقد مجاز است. پس آرایه‌های بیت گزینه‌ی ۳ تماماً درست نمی‌باشد.
- ۵۲) گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. دو تشبیه و یک کنایه در بیت وجود دارد.
(۱) محمل جان: تشبیه بلیغ اضافی
(۲) کشتی دل: تشبیه بلیغ اضافی
کنایه: دست بالا کردن: کنایه از کمک و یاری خواستن است.
- ۵۳) گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
الف) کمر بستن: کنایه از آماده شدن
ج) قاف دل: اضافه‌ی تشبیه‌ی (تشبیه بلیغ)
بنابراین گزینه‌ی «ب، ج، د، الف» صحیح است.
- ۵۴) گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی ۴ کنایه وجود دارد. در گزینه‌ی ۱ خشت بر آب زدن کنایه از کار بیهوده است. گزینه‌ی ۲: خرمن سوز کنایه از پاک باخته است. در گزینه‌ی ۳ خاک نهاد کنایه از متواضع است.
- ۵۵) گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ابیات «۱ و ۲ و ۴» «گوش شنوا» نداشتن است و معادل ضرب‌المثل یک گوشش دراست و یک گوشش دروازه و بیت «۳» مفهومی متفاوت دارد.
- ۵۶) گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «عنان گرد کردن» کنایه از آماده شدن برای حمله است.
- ۵۷) گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «چراغ از آب روشن می‌شود» ممکن شدن امر غیر ممکن است. گزینه‌ی ۱) چراغ به راه باد نهادن: کنایه از کار بیهوده کردن. گزینه‌ی ۳) چراغ پدر روشن کردن: کنایه از نام پدر را زنده نگه داشتن. گزینه‌ی ۴) چراغ را برافروختن (روشن کردن): کنایه از به دولت رسیدن.
- ۵۸) گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
- ۵۹) گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۱: دست در یک کار کردن: کنایه از یکی شدن / گزینه‌ی ۲: چه جای دم زدن است: کنایه از بی‌فایده بودن / گزینه‌ی ۳: دل به دریا فکندن: کنایه، از همه چیز گذشتن
- ۶۰) گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «گل بی‌خار» کنایه از نوع نمونه است، «سرفرو آوردن» و «دست کسی را گرفتن» کنایه از نوع نشانه‌اند.

۱	۱	۲	۳	۴	۳۳	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴	۳۴	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴	۳۵	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴	۳۶	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴	۳۷	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴	۳۸	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴	۳۹	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴	۴۰	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴	۴۱	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴	۴۲	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴	۴۳	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴	۴۴	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴	۴۵	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴	۴۶	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴	۴۷	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴	۴۸	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴	۴۹	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴	۵۰	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴	۵۱	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴	۵۲	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴	۵۳	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴	۵۴	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴	۵۵	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴	۵۶	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴	۵۷	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴	۵۸	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴	۵۹	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴	۶۰	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴					
۳۰	۱	۲	۳	۴					
۳۱	۱	۲	۳	۴					
۳۲	۱	۲	۳	۴					